

Podsumowanie spotkania roboczego dla instytucji publicznych, środowiska nauki, organizacji pozarządowych oraz ekspertów w obszarze zwalczania zagrożeń hybrydowych

Warszawa, 28.02.2023

Na zaproszenie Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego (PPBW) kolejny raz zebrała się grupa praktyków zajmujących się tematyką zwalczania zagrożeń hybrydowych. **Celem spotkania było przeprowadzenie dyskusji na temat działań związanych z przeciwdziałaniem dezinformacji, edukacją medialną, odpornością obywateli i komunikacją strategiczną.**

Spotkanie odbyło się w ramach projektu **EU-HYBNET**, którego ambicją jest rozwój europejskiej sieci praktyków mającej na celu przygotowanie się na zagrożenia hybrydowe, ich wcześniejsze wykrywanie oraz zwalczanie. W spotkaniu udział wzięło dwóch partnerów projektu EU-HYBNET (PPBW, CPT ABW) oraz instytucje stowarzyszone w ramach EU-HYBNET (ACKS, Stowarzyszenie Demagog, MSZ, PTBN), a także instytucje, które są zainteresowane dołączeniem do sieci praktyków EU-HYBNET.

W wydarzeniu, które odbyło się w Centrum Konferencyjnym SWPS w Warszawie, udział wzięło **28 przedstawicieli reprezentujących 13 instytucji:**

1. Akademyjne Centrum Komunikacji Strategicznej ASzWoj (MON)
2. Centrum Prewencji Terrorystycznej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
3. Fundacja Geremka
4. Fundacja Instytut Cyberbezpieczeństwa
5. Google News Lab (Polska i Europa Środkowo-Wschodnia)
6. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Wydział ds. komunikacji strategicznej (StratCom) w Biurze Rzecznika Prasowego
7. Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (NASK)
8. Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego
9. Polskie Towarzystwo Bezpieczeństwa Narodowego
10. Stowarzyszenie Demagog
11. Uniwersytet SWPS/CEDMO
12. Uniwersytet Wrocławski
13. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Spotkanie rozpoczęło się od dwóch prezentacji, wprowadzających do tematu dyskusji :

1. Prof. Karina Stasiuk-Krajewska z Uniwersytetu SWPS, a zarazem członkini CEDMO (Central European Digital Media Observatory) przybliżyła wizję i działania tego niezależnego i multidyscyplinarnego hubu, który identyfikuje, bada i wskazuje źródła i przyczyny powstawania dezinformacji w Europie Środkowej (głównie w Polsce, Czechach i na Słowacji);
2. Naczelnik Wydziału ds. komunikacji strategicznej Biura Rzecznika prasowego MSZ – Paulina Deryło-Peltz - przedstawiła działania zespołu StratCom, czyli specjalnego referatu MSZ działającego jako polski punkt kontaktowy w utworzonym przez Unię Europejską Systemie Wczesnego Ostrzegania przed Dezinformacją (Rapid Alert System), w zakresie dezinformacji w odniesieniu do priorytetów polityki zagranicznej RP.

Prezentacje były ważnym wstępem do moderowanej dyskusji, podczas której poruszane były następujące zagadnienia:

1. Wykrywanie dezinformacji rozpowszechnianej przez tzw. proxy actors;
2. Identyfikacja i wzmacnianie odporności osób szczególnie narażonych na działania dezinformacyjne.

W agendzie spotkania planowana była także dłuższa dyskusja na dwa poniższe tematy, jednak ze względu na ograniczony czas, a zarazem żywiołową dyskusję na powyższe tematy, ograniczono się do krótkich wymiany myśli. Tematy te to:

1. Analiza ryzyka dla działania infrastruktur krytycznych wobec różnego typów złożonych zagrożeń;
2. Ocena, zastosowanie i możliwość rozwoju Rapid Alert System.

Do tych dwóch tematów wrócimy podczas kolejnego spotkania w ramach dyskusji nad rezultatami projektu EU-HYBNET.

Główne wnioski płynące z rozmów:

- Edukacja medialna społeczeństwa i nauka krytycznego myślenia jest niezmiennie wymieniana jako największa i najpilniejsza potrzeba w zakresie skutecznej walki z wpływem zmanipulowanych informacji na obywateli. Co istotne, nie ma „najbardziej” narażonej grupy w społeczeństwie, jednak podkreślenia wymaga, że zwiększanie świadomości już od najmłodszych lat pozytywnie wpływa na budowanie odporności społeczeństwa. Niemniej ważne jest budowanie kompetencji umiejętności krytycznego myślenia we wszystkich grupach wiekowych. Szczególną uwagę zwrócono na to, iż edukacją medialną powinni zostać kompleksowo objęci dziennikarze, w tym studenci dziennikarstwa.
- Chociaż inicjatywy oddolne przynoszą pozytywne zmiany, potrzeba rozwiązań systemowych, o większym zasięgu, które oprócz skuteczności mogą przyczynić się do wzrostu zaufania społeczeństwa do instytucji publicznych, a tym samym pozwolą na skoordynowaną współpracę organizacji rządowych (w tym MEiN, MSWiA) i samorządowych z organizacjami pozarządowymi, uczelniami, ośrodkami badawczymi i innymi instytucjami zajmującymi tematyką przeciwdziałania dezinformacji.

Warte podkreślenia jest również to, że zebranie tak wielu różnych środowisk w jednym miejscu sprzyjało nawiązywaniu nowych kontaktów i podjęcia tematu wspólnych planów na przyszłość.

Spotkanie zakończyło się dyskusją na temat możliwości współpracy uczestników spotkania w przyszłych wspólnych inicjatywach. Uzgodniono, że PPBW będzie pełniła funkcję sekretariatu grupy ekspertów uczestniczących w spotkaniu.

W przypadku pytań lub chęci włączenia się w działania związane z walką z dezinformacją, organizowane przez PPBW, prosimy o kontakt:

- ➔ Magda Okuniewska – magda.okuniewska@ppbw.pl
- ➔ Małgorzata Wolbach – malgorzata.wolbach@ppbw.pl